

Tiedote 20.9.2002

Ajankohtaista metsätalouden ympäristökuormituksesta – tutkijoiden ja käytännön ammattilaisten yhteinen seminaari Kolilla 23.-24.9.2002

Kolin luontokeskus Ukkoon kokoontuu maanantaina 23.9.2002 lähes 80 tutkijaa ja käytännön metsä- ja ympäristöalan asiantuntijaa eri puolilta Suomea esittelemään uusimpia tutkimustuloksia ja työvälineitä metsätalouden ympäristökuormituksen vähentämiseksi. Seminaarin järjestävät Joensuun yliopisto, Metsäntutkimuslaitos (Metla) ja Geologian tutkimuskeskus. Seminaariin liittyy metsähallituksen ja Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen järjestämä maastoretkeily (24.9.), jolla tutustutaan käytännön tilanteisiin ja esimerkkeihin.

Metsätalouden ympäristökuormitus valtakunnallisesti pieni

Metsätalous on useiden pienten latvavesistöjen kuten purojen, lampien ja järvien suurin kuormittaja. Valtakunnallisesti metsätalouden merkitys kuormittajana on kuitenkin pieni: vain noin viisi prosenttia vesistöjen typpikuormituksesta ja kahdeksan prosenttia fosforikuormituksesta aiheutuu metsätaloudesta.

Suomessa on sitouduttu sekä kansainvälisellä että kansallisella tasolla ympäristökuormituksen vähentämiseen. Metsätalouden osalta suuntaviivat on määritelty valtioneuvoston hyväksymissä Metsätalouden ympäristöohjelmassa ja Vesiensuojelun tavoiteohjelmassa. Vesiensuojelun tavoiteohjelmassa metsätalouden tavoitteeksi on asetettu vesistöihin kohdistuvan ravinnekuormituksen vähentäminen puoleen vuoden 1993 tasosta vuoteen 2005 mennessä.

Toimenpiteiden suunnittelulla ja ajoituksella kuormitusta voidaan vähentää

Metsätaloustoimenpiteistä päätehakkuut, maanmuokkaus, lannoitus, ojitus ja kulutus voivat tutkimusten mukaan lisätä valuntaa, eroosiota ja ravinteiden huuhtoutumista sekä muuttaa veden happamuutta. Huuhtoutuvat typpi- ja fosforiyhdisteet rehevöittävät vesistöjä. Muutosten takia veden laatu talous- ja virkistyskäyttöön huononee, kaloille ja kalastukselle aiheutuu vahinkoa, ranta-alueiden käytettävyyden virkistykseen ja rakentamiseen heikkenee ja vesistöissä elävän lajiston monimuotoisuus vähenee tai muuttuu. Toimenpiteiden huolellinen suunnittelu ja laajuus, oikea ajoitus sekä paikallisten maaperäolojen huomioon ottaminen auttavat vähentämään kuormitusta merkittävästi.

Laskelmien mukaan metsätalouden aiheuttama ravinnekuormitus on vähentynyt viime vuosikymmenillä toteutettujen vesiensuojelutoimenpiteiden ansiosta. Parhaillaan toteutetaan Kansallinen metsäohjelma 2010:tä, jonka tavoitteena on lisätä metsätaloustoimenpiteiden määriä. Työmäärien lisääminen asettaa toteuttajille haasteita vesistöjen veden laadun ja monimuotoisuuden kannalta. Vesiensuojelun tavoiteohjelman tavoitteisiin pääseminen tulee todennäköisesti vaatimaan erityisiä ponnisteluja etenkin typpikuormituksen osalta.

Lisätietoja:

- prof. Leena Finér, Joensuun yliopisto, metsätieteellinen tiedekunta, puh. (013) 2514040, gsm 040 5750850, sähköposti: leena.finer@joensuu.fi
- tutkija Ari Laurén, Metsäntutkimuslaitos, Joensuun tutkimuskeskus, puh. (013) 251 5339 gsm. 050 378 7586, sähköposti: ari.lauren@metla.fi

Tilaisuuden ohjelma Internetissä:

<http://www.metla.fi/tapahtumat/2002/koli-ymparistokuormitus/>